אמר להו אין. מהדרנא: אמר להו לא. כדאמרי׳ לעילי אם בא לחזור

אינו חוזר: אמרו לו. לר' דוסתאי: חזי מר מאי קעביד. דלא קמהדר

לן: עב רמו ליה. הרבה הכוהו לשון מורי. ל"ח טב רמו ליה יפה

ראויות המכות הללו: אמאי מעביד הכי. שנתרנית להחזיר מיד: הן

ממה. אנשי מדום נבוהים בהומה:

וכובען אמה. אף מלבושיהן מאויימים

משאר בני אדם: ומדברין מחלייהן.

כלומר קולן עבה ונראה הדיבור יוצא

מטיבורן: חרדה וחרטה ופילי בריש:

ולא מלאו. שמת: כוכי דמי. וכיון

שזכה בהן בחייו ינתנו ליורשיו: דכ"ע

הולד לאו כוכי דמי גרסי׳: בשכיב מרע.

שכל זמן שלא חזר בו דבריו ככתובים

וכמסורים והולך דידיה זכי הוא

ויתנס ליורשי מי שנשתלחו לו שהרי

זכה אביהן בחייו: בבריא. יחזרו

למשלח דהולך לאו כזכי דמי וזה לא

שלחו אלא למקבל ולא ליורשיו: הא

והא בשכיב מרע. דהולך דידיה זכי

הוא: הא דאיתיה למקבל. בעולם:

בשעת מתן מעות. ושליח זכה בהן

מיד וכשמת זכו יורשיו מכחו: הא דליתיה למקבל. שכבר מת חה לא

היה יודע נמנאת זכיה בטעות ולא

קנו יורשין: הא והא בבריא. והולך

דידיה לאו כזכי דמי: הא דמים

מקבל בחיי נותן. יחזרו למשלח דלח

זכה בהן מקבל ואפילו מת הנותן

בחזירת השליח אין כאן משום מלוה

לקיים דברי המת שקודם מיתתו

בטלו דבריו משעת מיתת המקבל:

והא. דקתני ליורשי מי שנשתלחו לו:

דמים נוסן. לחחר שמסרן לשליח מת

ועדיין מקבל חי הלכך משעת מיתת

הנותן זכה בהם המקבל משום דמלוה

לקיים דברי המת ואפילו היה בריא:

מאי פליג איש אומרים: וכאן אמרו.

בבבל: מה שירלה שליח יעשה. לפי

מה שראה בדעתו של משלח אם היתה

עינו יפה במתנה זו ואוהב את

המקבל ואת בניו: מ״ק. דלא איירי

במת משלח ואמר יחזרו למשלח: סבר

הולד לאו כוכי דמי. אבל אם מת משלח

לא ידעינן מאי קאמר בה: ור' נתן

ור׳ יעקב. הוסיפו על דבריו ואמרו

דאפי׳ מת משלח לית לן בבריא דמלוה

לקיים דברי המת: וי"א הולך כוכי

דמי. ופליגי אפילו לא מת משלח

ואמילחיה דת"ק [קאי]. ותדע דמדקאמר

רבי יהודה הנשיא מלוה לקיים דברי

המת ש"מ שמעינהו ליש אומרים

דתלו טעמייהו בהולך כזכי דמי ואפי׳ לא מת משלח ואמר איהו דוקא

מת דמלוה לקיים דבריו אבל לא מת

לא דהולך לאו כזכי דמי: מספקא

להו. פאי כזכי דמי אי לא ואי מלוה

לקיים אי לא: שודא. ראות עיניו

של שליח: עדיף. מחלוקה במילחה

דמספקא: בבריא כולי עלמא לא

יהודה הנשיא כו'. לקמן מפרש

ת) [ע' בערוך ערך דבר ב'], 3 בכת"י נוסף ינתנו, (ט" תוס' ב"ב טו: ד"ה [ע" תוס' ב"ב

ים וכו ל"ל נמי הכחו. ד) [לקמן טו. מ. כתובות ע.], ה) כתובות לד:,

ו) ב"ב קנו., ו) [ע"ח], ה) ב"ב קמב, ע) [וע"ע מוס' ב"ב קנו. ד"ה ר"ח],

א מיי' פ"י מהל' זכייה הל' יב סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סימן קכה

סעיף ט: סעיף ט: בגד מייי פ״ד מהלי זכיה הלי ד ה סמג עשין פ"ב טוש"ע ו". ח"מ סי' קכה סעיף ח: ז [מיי' פ"ג מהל' זכיי ה״א טוש״ע חו״מ סי׳ רמא סעי׳ א]:

צב ו מיי׳ פ״ח מהל׳ זכיה הל' יז סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סימן רג סעיף

מוסף תוספות

א. הלכך כיון דאיתיה למקבל בשעת מתן מעות הוכרר הדכר שזכה משעח הרא"ש. ב. גבי התקבל לי גיטי, כשאומר. מוס׳ הלס״ש. ג. (ד)שודא דדייני היינו בלא טעם אלא ברצון הדיין הדבר תלוי. מוס׳ סרל״ש. T. ולא רבי אליעזר, והוא ר׳ אלעזר בן . שמוע. דאי גריס רבי קנו. ד״ה רבי אלעור. ה. גבי קנין דשכיב מרע. שס. 1. ואי גרס ר' אליעזר בתרוייהו א"כ ליערבינהו וליתנינהו המחלק נכסיו על פיו ר' אליעזר אומר אחד בריא כו׳ בד״א בחול אבל כשבת דבריו קיימין ר' יהושע אומר כו' אלא מדפלגינהו לתרי בבי ש"מ הראשון הוא ר"א בן שמוע בין בחול צריך קנין ופליג אדר׳ אליעזר ור׳ יהושע. שס. ז. בלא קנין וכר׳ אלא ש"מ דגרס ר׳ אלעזר וכר׳ ש"מ דגרס ר׳ אלעזר וכר׳ וגרסי׳ ולא לחוש לדברי ר׳

פסקי רי"ד בפקדון זה דהשתא אנן שהדי דניחא ליה לבעליו שיצא מידו: ר' אחא בר יאשיה ה"ל איספקא בר אשיה היי איטפקא דכספא בנהרדעא א״ל לר׳ דוסתאי בר׳ ינאי ולר׳ יוסי בן כפר בהדי דקאתית אתיוה ניהליה אזיל יהבוה ניהליהו אמרי להו ניקני . מינייכו א"ל לא אהדריה ניהלן ר' יוסי בן כפר אמו להו לא פירוש אע"ג דהאי איספקא שהוא כלי של כסף היה פקדון ואמרן שאין רצונו שיהא פקדון . ביד אחר ולאו כזכי דמי אפ״ה לא היה רוצה להחזיר לו דהא ר׳ אחא גלי דעתיה דניחא ליה מיתנוהו להם ויביאוהו לו ואונסא דאורחא ל) לא הביל עליה משום הכי לא קביל עליה משום הכי לא היה רוצה ר' יוסי להחזיר לו כי היה באחריות על המשלח שכבר זכה לר׳ אחא בענין זה משעה שמסרו לו: הולך מנה לפלוני והלך ובקשו ולא מצאו פי׳ מדלא קאמר הולך מנה לפלוני שאני חייב לו או פקדון שיש לו בידי ש״מ דהאי מנה לאו מנה של הלוואה או של

הא בשביב מרע. אור"י אע"ג דמת מקבל בחיי נותן ולא קני אלא אחר מיתת נותן אפ״ה קנו יורשין דדעת נותן הוא דכיון שישנו למקבל בשעת מתן מעות שיזכה המקבל אחר מיתתו או הוא או יורשיו ואפי׳ לא נולדו יורשי מקבל עד אחר מיתת נותן קנו אפי׳ למ״די המזכה

> לעובר לא קנה דדברי שכיב מרע כשמת כמסורים למקבל משעת נתינת שכיב מרע או אמירתו א: דר' יהודה הנשיא בשם רבי יעקב אומר הולך לאו בזבי. ואע"ג דרבי אית ליה בפרק התקבל (לקמן סג.) ב הולך ותן לה זכה לה התקבל לה רצה לחזור לא יחזור דהולך ותן כוכי התם משום שאמר השליח אשתך אמרה התקבל לי גטי דמסתמא על דעת כן נותן לו כל זמן שאינו אומר בהדיא אי אפשי שתקבל לה: וחכמים אומרים יחלוקו. כל תיקו שבש"ס מפרש

בשערים דרבינו האי דחולקים ואין נראה לר"י אלא היכא דאשכחן בהדיא יחלוקו דאדרבה אומרים אוקי ממונא בחזקת מריה:

וכאן אמרו שודא עדיף. מכחן מדקדק ר״ת דחין לפרש שודה כמו שפי׳ בקונטרס בפ׳ הכותב (כתובות פה:) גבי שניהם קרובים שניהם שכנים שניהם תלמידי חכמים שודא דדייני דהיינו שידקדק הדיין את מי היה אוהב יותר ולמי היה בדעתו ליתן וכאן נמי פירש בקונטרס כמו התם אלא ג יתן הדיין למי שירצה כי הכא דקאמר מה שירלה שליח יעשה וקרי ליה שודא: ר' אדיעזר אומר אחד בריא ואחד בו'. אור"ת דר' אלעזר גרס™ דבסיפא פליגי רבי אליעזר ורבי יהושע הרח״ה בשבת דבריו קיימין הבל לא בחול ורבי יהושע כו׳ אבל ברישא פליגי בין בחול בין בשבת מדלא ערבינהו ועוד מדפרכי רבנן לרבי אלעזר מאימן של בני רוכל דלמא בשבת היה דמודה בה ר"א ועוד דקאמר התם קונים משכיב מרע ואפי׳ בשבת ולא לחוש לדברי ר״א ואי אדר"א קאי הא מודה הוא בשבת דדבריו קיימיס ואע״ג דר״מ קאמר התם דלר"א בחול דבריו קיימים ולא בשבת התם לא קאי אר"מ אלא אמתני׳ ועוד דאמר הכא דר"מ כר"א והולך מנה משמע דבחול מיירי ור"מ אית ליה התם דלר"א בחול דבריו קיימים אלא ודאי ג' מחלוקת בדברש:

אמר להו לר' דוםתאי ב"ר ינאי ולר' יוםי בר כיפר בהדי דאתיתו אתיוה ניהלי אזול יהביה ניהליה אמרי להו נקני מינייכו אמרי להו לא אמרי להו אהדריה ניהלן ר' דוסתאי ברבי ינאי אמר להו אין ר' יוםי בר כיפר אמר להו לא הוו קא מצערו ליה א"ל חזי מר היכי קא עביד אמר להו מב רמו ליה כי אתו לגביה א"ל חזי מר לא מיםתייה דלא סייען אלא אמר להו נמי מב רמו ליה א"ל אמאי תיעבד הכי א"ל אותן בני אדם יהן אמה וכובען אמה ומדברין מחצייהן ושמותיהן מבוהלין ארדא וארטא ופילי בריש אומרין כפותו כופתין אומרין הרוגו הורגין אילו הרגו את דוםתאי מי נתן לינאי אבא בר כמותי א"ל בני אדם הללו קרובים למלכות הן א"ל הן יש להן סוסים ופרדים שרצים אחריהן א"ל הן א"ל אי הכי שפיר עבדת: הולך מנה לפלוני ∘ והלך ובקשו ולא מצאו תני חדא יחזרו למשלח ותניא אידך יליורשי מי שנשתלחו לו לימא בהא קמיפלגי דמר סבר הולך כזכי ומ"ם הולך לאו כזכי אמר ר' אבא בר ממל דכ"ע הולך לאו כזכי ולא קשיא הא בבריא הא בשכיב מרע רב זביד אמר הא והא בשכיב מרע הא דאיתיה למקבל בשעת מתן מעות הא דליתיה למקבל בשעת מתן מעות רב פפא אמר יהא והא בברי' הא דמית מקבל בחיי נותן הא דמית נותן בחיי מקבל לימא הולך כזכי תנאי היא דתניא הולך מנה לפלוני והלך ובקשו ולא מצאו יחזרו למשלח מת משלח ר' נתן ור' יעקב אמרו יחזרו ליורשי משלח יוש אומרים ליורשי מי שנשתלחו לו ר' יהודה הנשיא אמר משום ר' יעקב שאמר משום ר"מ סימצוה לקיים דברי המת וחכ"א יחלוקו וכאן יאמרו לי כל מה שירצה שליח יעשה א"ר שמעון הנשיא על ידי היה מעשה ואמרו יחזרו ליורשי משלח מאי לאו בהא קמיפלגי דת"ק סבר יהולך לאו כזכי ור' נתן ור' יעקב נמי הולך לאו כוכי ואע"ג דמית לא אמרינן מצוה לקיים דברי המת ויש אומרים הולך כזכי ר' יהודה הנשיא אמר משום ר' יעקב שאמר משום ר' מאיר הולך

לאו כזכי מיהו היכא דמית אמרינן מצוה לקיים דברי המת וחכמים אומרים יחלוקו מספקא להו וכאן אמרן שודא עדיף ורבי שמעון הנשיא מעשה אתא לאשמועי' לא בבריא דכולי עלמא לא פליגי והכא במאי עסקיגן בשכיב מרע ובפלוגתא דר' אלעזר ורבגן קמיפלגי דתגן יהמחלק נכסיו על פיו ר' אלעזר אומר האחד בריא ואחד מסוכן נכסים שיש להן אחריות נקנין בכסף ובשמר ובחזקה ושאין להן אחריות אין נקנין אלא במשיכה וחכמים אומרים יאלו ואלו נקנין באמירה אמרו לו מעשה באמן של בני רוכל שהיתה חולה ואמרה תינתן

כבינתי

פליגי. דלאו כזכי דמי: ובפלוגמא דרבי אלעזר. דמשוי ליה לשכיב מרע כבריא: על פיו. על פי לואמו מחלק נכסיו לבניו ולא כשאר המורישים שחולקים היורשים בשוה: בכסף בשטר ובחוקה. שבכך הן נקנים מן הבריא ושכ"מ נמי לרבי אלעור אי לאו אקנינהו בהכי לא מיקנו: כבינתי

ותן כזכי דמי משום דהוה מחוייב לו אבל במנה מתנה דלא מיחייב ליה מידי אמרי׳ הולך ותן לאו כזכה דמו אבל ותן כוכי דמי משום דהוה מחוייב לו אבל במנה מתנה דלא מיחייב ליה מידי אמריי הולך ותן לאו כוכה דמו אבל ודאי אם אמר לו בפיי זכה בעבור פלוני קי"ל זכין לאדם שלא בפניו ואפילו מת לוי ינתנו ליורשיו והכי גמי תני בסיפא דההיא מתני דלעיל דתניא כותיה דרב בתוספתא (פ"א הי"א) תן מנה זה לפלוני הולך מנה זה לפלוני שטר שטר מתנה זה לפלוני אם רצה להחויר יחזיר והכי גמי אמרי' לקמן בפ' השולח (לב') אמר אביי נקיטינן שליח מתנה כשליח הגט למאי נפקא מינה להולך ותן דלאו כזכה דמי והלכתא כר' אבא דאמר שאם היה הנותן ש"מ אמרינן ביה הולך כזכי דמי דדברי ש"מ ככתובין וכמסורין דמי והלכתא נמי כרב זביד דאמר דלגבי ש"מ דאמרינן אמרינן ביה הולך כזכי דמי דדברי ש"מ ככתובין וכמסורין דמי והלכתא נמי כרב זביד דאמר דלגבי ש"מ דאמרינן אמרינן ביה הורך כזכי דמי דדברי ש"מ ככתובין וכמסורין דמי והלכתא נמי כרב זביד דאמר דגבי ש"מ האמרינן ביה הולך כזכי דמי דוברי אם לא היה מי ביה הולך כזכי דמי דוקא אם היה המקבל חי בשעת מסירת המעות מיד ראובן ליד שמעון אבל אם לא היה חי לא קנאם ויחזרו למשלח והלכתא נמי כרב פפא דאע"א דבבריא לא אמרי הולך כזכי דמי חיכא דמית נותן בחיי מקבל מצוה על בני נותן לקיים דברי המת וזוכה בהן לוי וינתנו ליורשיו ואי ק' היכי אמרינן גבי מתנה דהולך ות לאו כזכי דמי והא עד כאן לא פליגי ר"מ ורבנן בתן שטר שחרור זה לעבדי אלא דר"מ סבר חוב הוא לעבד שיצא מיד רבו לחירות ורבנן סברי זכות הוא לו אבל בתן מנה זה לפלוני דהוא זכות אפי' ר"מ מודה שאם רצה להחזיר לא יחזרי ומ"ש מנה מתנה משטר שחרור עבד לרבנן דהוא זכות לעבד ואמרינן שאם בא לחזור אינו חוור. תשובה העבד דומה למנה חוב ולמנה פקדון דשייכי בעלים בגויה משום הכי אמרינן הולך כזכי דמי אבל מנה מתנה דלא שייך מקבל בגויה אמרינן הולך לאו כזכה דמי ועבד נמי הא שייך בגויה שהרי המפקיר נכסיו העבד קנה עצמו ב״ח ואין אדם יכול להחזיקנו שהוא מחזיק בגופו אלא שמשועבד לרבו היכא דאמר רבו תן שטר שחרור זה לעבדי או הולך זכה בו העבד כמנה של הלואה ובמנה של פקדון והלכך בין אמר תן בין אמר הולך כזכי דמי:

פקדון הוא אלא של מתנה הוא כלו׳ דהוה בעי למיתן מנה מתנה לחבירו ואמר ראובן לשמעון הולך מנה זה ללוי שאני נותן לו פקורן והוא ארא של מוננו הוא כל יד וחדו בפי לבדוק בנה מנוניה היבדו המנה אבוך מקור מקום היב בנות היבר שה בנות לר במתנה והלך שמעון ולא מצא ללוי שכבר מת תני חדא יחזרו למשלח ותניא ארדך יחזרו ליורטי מי שנשתלחו לו לימא בהא קמיפלגי דמר סבר הולך כזכי דמי ומר סבר לאו כזכי דמי פי׳ יחזרו למשלח דהיינו ראובן קסבר הולך במתנה לאו כזכי דמי וכיון דלא זכה לוי בחייו לא ינתנו ליורשיו אלא יחזרו לראובן המשלח ומאן דתני ליורשי סי שנשתלחו לו קסבר הולך כזכי דמי ומשנה שמסר ראובן לשמעון קנאם לוי אותם המעות דזכין לאדם שלא בפניו והילכך יחזרו ליורשי לוי. א״ר אבא בר ים לטכני, משלם לאובן ליטרובן לשנים להאי בבריא האי בש"מ פ"י דכ"ע במתנה (מתנה) הולך לא כזכי דמי דדוקא במנה של ממל לא דכ"ע הולך לאו כזכי דמי ולא ק" האי בבריא האי בש"מ פ"י דכ"ע במתנה (מתנה) הולך לא כזכי דמי דדוקא במנה של הלוואה או במנה של פקדון תניא לעיל דהולך ותן כזכי דמי אבל במנה דקבעי למיתן ליה מתנה ולא מיחייב ליה מידי הולך לאו כזכי דמי והאי דתני יחזרו למשלח מיירי בבריא דכיון דהולך לאו כזכי דמי ולא זכה בו לוי מיד בקבלת שמעון כיון שלא מצאו חי יחזיר המנה לראובן המשלח שהוא לא היה נותן מתנה אלא ללוי שהיה אוהבו ומכירו ולא ליורשיו הילכך מסתמא יחזיר המנה לראובן ואח״כ יעשה ראובן מה שירצה ובשליחותו הראשונה אינו רשאי לתת ליורשי לוי שהוא לא מינהו שליח אלא ליתן ללוי ולא ליורשיו והאי דתני ליורשי מי שנשתלחו לו מיירי בשכ״מ דקי״ל דברי שכ״מ ככתובין וכמסורין דמי וכל זמן שלא חזר בו הולך דידיה כזכה דמי ומשעה שמסר ראובן דהוה שכ״מ ביד שמעון שלוחו זכה בהן לוי הילכך ינתנו ליורשיו: רב זכיד אמר הא והא בשכ״מ ולא ק׳ הא דאיתיה למקבל בשעת מתן מעות הא דליתיה למקבל בשעת מתן מעות פי״ הא והא בש״מ דהולך דידיה כזכה דמי אבל מיהו אם איתיה לוי בחיים בשעה שמסר ראובן הש״מ המנה לשמעון כבר זכה בו לוי ואם מצאו שמת יתן המנה ליורשיו ואם נמצא שמת לוי טרם שימסור המנה לשמעון לא קנה כלום שאילו (לא) היה יודע ראובן שמת לוי לא היה מזכה לו זה המנה ומוסרו לשמעון ונמצאת זכייה זו בטעות ולא קנה לוי המנה הילכך יחזירנו לראובן

גליון הש"ם גמ' אי הכי. ע' נחדושי נכור שור גיטין מז ע"ב:

רש"י ד"ה מספקא להו

ולענין הלכה:

הגהות הב"ח (א) גמ' וכאן אמרו מה שירצה כצ"ל ותיבת כל

מוסף רש"י ר' אלעזר אומר אחד בריא ואחד מסוכן כו'. ר"א סנירא ליה דדברי שכיב מרע אינס ככתובין אריב מרע אינס בכתובין שכיב וווע הינט כבמוכין וכמסורין כלל אלא כבריא בעלמא ולריך קנין כשאר מחנת בריא, ואע"ג דמית לא קנה מקבל מתנה בלא קנין ואפילו מצוה מחמת קרן ימפט ממח מתחה נמי לר"א בעי קנין, שהרי מעשה של אמן של בני רוכל אוקמינן במלוה מחמת מיתה ואפ"ה פליג ב"א ואמר להו לחכמים ז רוכל תקברם אמם ושלא כדין קיימו דבריה כי אם לקונסן (רשב"ם ב"ב קנו.). ואחד מסוכן. ואף על גב דלא שייר מידי לא מיקנו באמירה כלל, ונראה בעיני דכיון דלא מפליג ר"א בין שכיב מרע לבריה לענין סיכל נווע נבנים נענין היכא דמית, הוא הדין היכא דעמד אינו חחר אם

קנו מידו לר"ח (שם). בני

קנו:).

כל. שם אניהן שם

פסקי רי"ד (המשך) ומה שירצה ראובן יעשה: רב פפא אמר הא והא בבריא ולא ק' הא דמית מקבל בחיי נותן הא דמית נותן בחיי מקבל פי' הא והא בבריא דהולד דידיה מת לוי בחיי ראובן יחזרו לראובן שלא זכה בהן לוי בקבלת שמעון אבל אם מת ראובן בחיי לוי אע"ג . דהולד לאו כזכי דמי כיון . שמת ראובן הנותן ועדיין לוי בחיים אמרי' מצוה להיים דררי המם ומצוה אביהם ומפני זה הטעם זכה בהן לוי ואעפ״י ליורשיו וסלקי שמעתתא בהכי דהולך במתנה לאו כזכי דמי וה"ה לתן (ס"א ויכול לחזור בו שלא ליתן) דדוקא לגבי מנה שאני דדוקא לגבי

לו בידי תניא לעיל דהולך